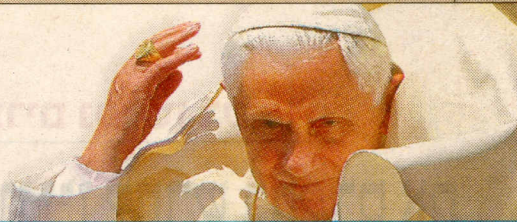

ביקור האפיפיור הנאום ביד ושם

www.haaretz.co.il

הארץ

יום שלישי י"ח באייר תשס"ט. 12 במאי 2009

בני משפחת שליט העניקו
לאפיפיור את ספר הילדים
שכתב גלעד בילדותו

המשטרה סגרה את מרכז
התקשורת הפלסטיני שנפתח
במזרח ים לכבוד הביקור

אכזבה בישראל אל מנאום

האפיפיור ביד ושם

ביקורו של בנדיקטוס ה-16 נפתח אתמול בטונים צורמים: בנאומו ביד ושם לא הביע האפיפיור

צער על השואה ולא הזכיר את האנטישמיות

• במהלך כינוס בין רתי, תקף הנציג המוסלמי: "ישראל רוצחת נשים וילדים", והאפיפיור עזב

עם זאת, מי שנכח במפגש בינו לנשיא פרס לא יכול היה שלא להבחין בחיבה ההדדית

במהלך הטקס פגש האפיפיור שישה ניצולי שואה והחליף מספר מלים עם כל אחד מהם. אך מוסכר ששרד את גטו קרקוב ואת מחנה פלשוב ונותר השריד היחיד מכל בני משפחתו; ישראלה הרגיל שנשלחה לגן ילדים של נזירות והסתר בבה ברחובות בזהות בדויה של נוצרייה; גיטה קלדרון שאף היא שרדה יחידה מכל משפחתה; דן לנדסברג שאף הוא הוסתר בזהות בדויה במ"נזר; רות בונדי ששרדה את אושוויץ בירקנאו וכן את חסיד אומות העולם איוואן וראנטיץ'. על הקורבנות אמר: "הם קיפחו את חייהם, אך שמם לעולם לא יאבד... יותר מכל שמותיהם חקוקים לנצח בזכרוננו של האל".

אך הנאום המוקפד התקבל ברגשות מעוררים כים מצד הנוכחים במקום. "נאום פושר ומאכזב", הגדירו אותו ביד ושם. יו"ר הנהלת יד ושם, אבי נר שלו, אמר כי ציפה שהאפיפיור יוקיע במלים מפורשות יותר את הנאצים והגרמנים. שלו גם הביע אכזבה מכך שבנדיקטוס לא התייחס ישירות לעליית האנטישמיות, כפי שעשה בנאומו קודם בנתב"ג. עם זאת, הגדיר שלו את הנאום כ"חשוב", בייחוד בנוגע לדבריו של האפיפיור בגנות הכחשת השואה.

חריף ממנו היה יו"ר מועצת יד ושם, הרב ישראל מאיר לאו, שאמר לאחר הנאום כי "לא היתה בו מלה אחת של השתתפות בצער, של כאב על הטרגדיה הנוראה של העם היהודי. היתה כאן יותר השתתפות בכאב של האנשים שות, יותר מלים קוסמופוליטיות". לאו קבל על השימוש שעשה הכס הקדוש במלה "נהר-גו" ולא "נרצחו", וכן "מיליונים" ולא "שישה מיליון". לדבריו, "יש הברל דרמטי בין נהר-גו לבין נרצחו, בייחוד כאשר זה נאום שהוכן מראש ועברו עליו כל כך הרבה אנשים". עם זאת הגדיר הרב לאו את הנאום כ"יפה, מרגש גש ובנוי היטב וכן תנ"כי מאוד. היה מרגש מאד לשמוע מהאפיפיור שהוא רואה את העם היהודי כעם של אמונה וגבורה".

גם יו"ר הכנסת, ראובן ריבלין (הליכוד) מתח ביקורת על הנאום. "באתי לאוהל יזכור לא רק כדי לשמוע תיאורים היסטוריים או את עובדי דת קיומה של השואה. באתי כיהודי, שמבקש לשמוע בקשת סליחה ומחילה מאלה שגרמו לאסוננו וביניהם הגרמנים והכנסייה. לצערי לא שמעתי מאומה מזו". ריבלין נעדר אתמול מקבלת הפנים הרשמית בנתב"ג ושלח את סגניתו, ח"כ רוחמה אברהם-בלילא, במקומו.

לא היתה בו מלה אחת של השתתפות בצער, של כאב על הטרגדיה הנוראה של היהודים

הרב ישראל לאו, יו"ר מועצת יד ושם

לא באתי כדי לשמוע תיאורים היסטוריים, אלא בקשת סליחה ומחילה. לא שמעתי מאומה מזו

ראובן ריבלין, יו"ר הכנסת

טחון ותקווה לכל", סיפר למאות המוזמנים. לאירוע ההמוני קדם מפגש אינטימי יותר, אליו הוזמנו בני משפחתו של החייל החטוף גלעד שליט. נועם, אביו של גלעד, פנה אל האפיפיור וביקש ממנו "לעזור ולהפעיל את השפעתך כדי להחזיר הביתה את בננו. שלוש שנים אין לאף אדם גישה אליו וכבר שנה שאין סימן חיים ממנו". האפיפיור התעניין בגילו של גלעד וביקש שיספרו לו עליו. האפיפיור התרשם והגיב, "וואו, הוא בחור ממש צעיר. הסיפור הזה נוגע ללבי ובהחלט אנסה לעזור". בתום הפגישה, שנמשכה כעשר דקות, העניקו בני משפחת שליט לאפיפיור את ספר הילדים שכתב גלעד "הרג והכריש", והודפס לאחרונה בתרגום לאיטלקית.

בפגישה המדינית שקיים פרס עם האפיפיור, הוא הציג בפניו את יוזמת השלום הערבית והדרכים בהן ישראל עשויה להיענות ליוזמה. "אנו רוצים להציע לשכנינו שלום, שבענו די מלחמות. למרות שניצחנו בכל המלחמות ידענו לעשות שלום עם שכנינו", אמר פרס. אחד כך סקר בפני האפיפיור את המצב באזור ואמר כי "יש היום פיצול בעולם הערבי בין המדינות המתונות, לבין איראן ושלוחותיה. איראן היא הקיצונית, הפאנטית והמסוכנת". האפיפיור ענה לפרס כי "אני מבטיח שאשא את תפילותיי לשלום במזרח התיכון".

נדב שרגאי, יהונתן ליס, יאיר אטינגר, גיקי חורי, עפרי אילני ובנען ליפשיץ

מעשה ידיו של מנשה קדישמן. "האנגלית שלי אמנם מוגבלת", השיב האפיפיור ברגע קטן של גילוי לב, "אבל אני מבקש לבטא את תורת". בנדיקטוס הביע התלהבות הרבה בעיקר מן החיטה שפותחה במכון וולקני ונקראה על שמו. הידירות ששררה בין שני המנהיגים בלטה מאוד: כשהתייצבו על הבמה, בטקס הרשמי, למרות תחושת מבוכה קלה, התחבקו השניים פעמיים לעיני הקהל הרב ופרס הדביק שתי נשיקות מנומסות על לחיי אורחו המכובד. האפיפיור, בתגובה, הודיע כי מסעו מוקדש למען השלום במזרח התיכון. "מדי יום אני מתפלל לשלום בארץ הקודש, שיביא עמו ביי

תצלומים: אי.פי, אלון רון, אבי אוהיון ועמוס בן גרשום / לע"מ

למעלה, בכיוון השעון: האפיפיור בקבלת הפנים במשכן הנשיא, ממגש עם ילדים בירושלים, כינוס לפיוס בין הדתות ולחיצת יד עם ראש הממשלה נתניהו

